

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. Intemeiat în 1853 de M
APARE SĂPTĂMĂNAL

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

Abonamente: Un an 600 Lei. — Șase luni 300 Lei. — Trei luni 150 Lei. — Pentru străinătate un an 1000 Lei. — Pentru America 8 Dolari	Articole și corespondențe ze adresează Redacției Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.	Prețul inserțiilor un șir petiu 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.	Abonamentele și inserțiile se adresează Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45
---	---	---	---

Instinctul proprietății

Intr'un articol anterior ne-am pus întrebarea din ce motiv va fi fiind înlăturată iubirea din societatea comunistă și înlocuită total cu ura și cu forța?

Desigur am fi putut răspunde simplu: pentru că așa este prevăzută în doctrina marxistă. Dar noi am vrea să mergem în această căutare a cauzei mai departe și de aceea ne întrebăm de ce s'a fixat în doctrina marxistă ca factori susținători ai colectivității comuniste ura și forța?

Scrind articolul anterior ni s'a părut că nu găsim nici o cauză rezonabilă pentru o asemenea dominație a urii și a forții și de aceea inclinăm să credem că ea provine numai dintr'un demonism al autorilor acestei doctrine și a celor ce o aplică.

Dar gândind mai bine ni s'a părut că tot există o cauză destul de întemeiată și ea ar fi următoarea: Instinctul de proprietate este atât de înrădăcinat în ființa omenească, încât numai de forța poate fi reținut omul dela satisfacerea lui.

Posedarea în comun a unor bunuri nu e de natură să stimuleze hărnicia și grija, posesorilor. Cine nu știe din cazurile provenite în satul său câte neajunsuri sunt împreunate cu lucrarea bucăților de pământ pe cari le au două sau trei familii în devălmășie, deoarece acelea nu au o configurație care să permită o satisfacătoare împărțire. La mine în sat circula o zicală ritmată foarte drastică despre asemenea neajuns, spunându-se în esență că lucrul împreunat miroase rău.

Se înțelege că într'o colectivitate în care totul e împreunat, trebuie să se exercite continuu cea mai neîndurată forță ca lucrurile să meargă. Este necesară o continuă teroare a colectivității ca totalitate organizată împotriva inșilor. Nimic nu fac acștia spontan, ci numai sub apăsarea temerii de forța colectivității.

Dar până când poate fi ținută o societate omenească sub o asemenea presiune, într'o astfel de stare nefirească? Desigur că nu pentru totdeauna.

Probabil că doctrinarii comuniști cred că cu vremea instinctul de proprietate va fi stins atât de total din om, încât odată și odată nu va mai fi necesară continua exercitare a forții pentru susținerea regimului de proprietate colectivă.

Ni se pare însă că doctrina comunistă izvorăște dintr'o concepție insuficient de realistă despre om. Ea substituie visul sau iluzia, realității. Multe regimuri de teroare și multe frământări a trebuit să suporte omeneirea din pricina unor teorii cari au conceput pe om într'un mod prea strein de realitate, cu ajutorul fan-teziei.

Discuțiile serioase în jurul aplicabilității comunismului trebuie să ia într'o cercetare cât mai critică și problema dorului de proprietate al omului, trebuie să se lămurească raportul lui cu ființa omului.

Dacă ține acest dor de ființa omului atunci desigur că el nu poate fi desființat și orice asemenea încercare va ține societatea omenească într'o situație forțată. Dar atunci s'ar pune întrebarea cari sunt marginile firești ale acestui instinct și în ce mod ar putea fi el sublimat, transfigurat?

În învățătura creștină există germeii unei antropologii în această privință. Acești germeni i-a dezvoltat în parte Dr. N. Paulescu în sistemul lui despre cele patru patimi omenești. După Dr. N. Paulescu sunt câteva instincte fundamentale ale ființei omenești fără de cari ea nu poate exista: instinctul de hrană, de reproducție, de afirmare și de proprietate. Dacă însă aceste instincte cresc dincolo de anumite limite, ele devin patimi.

Sf. Maxim Mărturisitorul vorbește la fel:

Ridicarea spirituală a omului nu se face prin desființarea pasiunilor din el, ci prin transfigurarea lor. În patimi se manifestă energia umană. Energia aceasta nu trebuie înăbușită, ci canalizată în altă direcție. Iubirea de sine a omului trebuie canalizată într'o dorință de perfecțiune în legătură cu Dumnezeu, ura în repulsiunea pentru păcat ș. a. m. d.

Patima iubirii este condamabilă când angajează mintea în preocuparea de lucrurile materiale. Dar patima iubirii este laudabilă când leagă mintea de cele dumnezeiești. În lucrurile în cari petrece mintea, în acelea se și lărgește. În cari se lărgește, spre acelea își și întoarce dorința și iubirea, fie spre cele dumnezeiești și proprii și spirituale, fie spre lucrurile și patimile trupului. (Maxime despre iubire, sută III, maxima 71, Migne, Pg. 90, col. 1037). Cum se poate aplica această idee însă la instinctul proprietății?

Problema cere o minuțioasă analiză. Aci ne vom mulțumi cu câteva considerații numai.

Fără îndoială omul caută proprietatea cu un instinct ce face parte din însași ființa lui. Verbul *a avea* și pronumele posesiv nu pot fi desființate din graiul omenesic nici la singular. După verbul *a fi*, verbul *a avea* este al doilea în importanță. Desigur existența ființii noastre și ceea ce ține de intimitatea ei este mai principal de cât ceea ce posedăm, după cum reliefează azi filosofia existențială (Gabriel Marcel: *Etre et avoir*). Dar fără a avea nimic nu e posibil nici a fi, după cum aceeași filosofie lămurește prin împletirea indisolubilă în care vede stând pe om și mediul lui natural (*In-der-Welt-sein*).

Din două laturi în special s'ar putea lumina legătura necesară a omului cu o anumită proprietate:

1. Omul simte trebuința de-a sta cu anumite lucruri într'un raport de deplină și durabilă intimitate. Ele îi devin ca un leagăn în care ființa lui își găsește odihnire, un ritm, o așezare. Altfel este un desrădăcinat în continuă neașezare, agitație, necristalizare. Precum are lipsă de o haină pe care să o îmbrace mai îndelungat, chiar până e utilizabilă, și nu și-ar găsi o liniștire dacă s'ar îmbrăca în fiecare zi în altă haină, tot așa are trebuință de intimitatea permanentă a aceluia ansamblu de lucruri cari îi sunt necesare în fiecare zi. Acestea sunt: casa de locuit cu toate lucrurile necesare, vitele, dacă e plugar, sau uneltele, dacă e meseriaș, câteva bucăți de pământ din cari își poate scoate cele ale traiului atât cât îi trebuie lui și familiei lui.

Privită proprietatea particulară din acest unghi de vedere, tot ce nu mai poate sta în acest raport de intimitate și absolută necesitate cu omul, ar depăși limita necesară a proprietății, cum ar fi de pildă latifundiile întinse în multe regiuni pe cari nu și le poate vedea proprietarul decât odată la mulți ani.

În ansamblul acestor lucruri intime se imprimă însuși sufletul omului. Ele se spiritualizează, încât privindu-le par'că din ele te întimpină însuși persoana celui ce s'a mișcat mult timp între ele. Oarecum sufletul omului s'a așezat în ele. În mijlocul lor omul se simte ca între pretini. Ele îl ajută, îl înțeleg. Ele au fost prelucrate de spiritul lui. Peste ele

a pus stăpânire duhul lui. Toate au primit fața lui. El le are nu prin afirmare egoistă, ci întrucât s'a interpenetrat cu ele. Nu mai sunt ale nimănui, ci ale lui. Sunt o posesiune a spiritului lui.

Și se pare că printr'o orânduire de sus îi este repartizat fiecărui din spiritele cari formează la un loc ordinea mai înaltă a existenței, un sector din lumea văzută ca să-și pună chipul pe el și în împreunare să spiritualizeze într'o armonioasă varietate totalitatea lumii materiale.

Precum împărăția spiritualului constă din individualități ce se integrează armonice, așa și lumea materială trebuie să oglindească și să reveleze această varietate armonică și bogată în înfățișarea ei transfigurată de pluralitatea spiritelor și a modurilor de-a fi și de-a acționa.

Iar întrucât fiecare om lasă în urma lui copii cari se gândesc cu drag la el, moștenirea lucrurilor lui intime de către ei este profund îndreptățită, pentru că ele toate au pentru urmași fața spirituală a celui scump care a plecat.

Dar despre acest raport de intimitate ce se stabilește între om și lucrurile lui și despre valoarea lui formatoare, pedagogică, s'ar putea spune multe.

Tendența după proprietate se vădește ca un instinct adânc al omului însă și dintr'un alt punct de vedere, care e și mai esențial.

Dar acest punct de vedere implică o analiză mai temeinică a ființii omenești. De aceea îi vom dedica un articol aparte, în alt număr.

D. STĂNILOAE

Sensul suferințelor

Rareori istoria neamului nostru a fost împovărată de atâtea suferințe ca în zilele noastre. În adevăr, războiul actual a adus cu sine atâtea lipsuri, necazuri și dureri, încât experimentăm din plin adevărul că fiecare din noi purtăm pe umerii noștri câte o cruce nevăzută, crucea suferințelor. Ca odinioară sf. Apostoli învățuți de primejdia furtunii pe mare, strigăm uneori desneajduiți: *Învățătorule, pierim!* (Luca VIII, 24).

Acestui strigăt de desneajde trebuie să-i răspundă Biserica în calitatea ei de mamă a neamului românesc (Eminescu), nu numai alinând sau tămăduind durerile fiilor ei ci picurând totodată în inimile acestora, roua întremătoare a mângâerii și a nădejdi în zile mai bune. Cu alte cuvinte, potrivit unor memorabile cuvinte șaguniene: *»mângăiați, mângăiați poporul!»,* păstorii de suflete sunt datori să mângăie și să întărească pe credincioșii lor, inspirându-le încrederea în Dumnezeu, în puterile neamului și în biruința lui.

Examinând atent stările sufletești pe care le produce actualul războiu,

ajungem la concluzia că această îndatorire este un imperativ categoric ce nu suferă amănare și nici neglijare. Căci omul veacului nostru, stăpânit de o concepție comodă și imanentistă despre viață, așteaptă tot binele în viața aceasta și nu cunoaște, în afară de bunățile pământești, existența și a altor bunuri și valori superioare. De aceea pentru el orice suferință aici pe pământ e absurdă, e negarea binelui și o nenorocire cruntă; în consecință, el se răzvrătește împotriva suferinței și duce o luptă dramatică cu ea. Furișată în sufletul poporului, această concepție produce o stare de răsvărire și îndepărtare de Dumnezeu și prin aceasta un teren prielnic și receptiv pentru diferite curente subversive, cari tind la subminarea și desăgărea neamului nostru.

Un minunat mijloc de a mângăia și întări sufletul poporului frământat de necazuri și dureri, este arătarea sensului sau rostului suferințelor pământești. În adevăr, cunoscând sensul autentic al suferințelor și prețul lor duhovnicesc, poporul le

va îndura cu resemnare și mai ales cu încredere și nădejde în zile mai bune. Altfel, viața apare în ochii lui ca o povară insuportabilă și ca o scârbă neconținută dela naștere și până la moarte.

Așa fiind, socotim potrivit a prezenta aici o schiță ușoară a problemei suferințelor în creștinism. Desigur, o rezolvire completă a acestei probleme nu se poate da. Căci suferințele sunt învăluite în taină adâncă, al cărei vâl nu poate fi dat la o parte de mintea omenească. Dovadă despre aceasta sunt atâtea încercări de »teodicee«, cari n'au isbutit să rezolve satisfăcător problema răului, cadrul mai larg al problemei suferințelor pământești. Înșă acest fapt nu periclitează întru nimic mântuirea și fericirea, căci e suficient să știm că suferințele sunt mântuitoare. Ca atare, ele pot fi asemănat plastic cu rețetele medicale: precum acestea nu pot fi descifrate de bolnav, dar indică medicamentul care-i aduce tămăduirea, tot așa suferințele, deși nu pot fi deplin înțelese, conțin în sine un medicament duhovnicesc de mare preț.

Ca cheie care duce la cea mai sănătoasă deslegare a problemei suferințelor pământești, ne servește înșăși crucea sau viața lui Hristos. Și aici se verifică adevărul că toate își găsesc sensul și valoarea în Iisus Hristos. De fapt, prin pățimile îndurate și prin moartea pe cruce, Hristos n'a săvârșit numai izbăvirea noastră, ci s'a și înălțat la ceruri întru slavă. Faptul acesta ne arată că suferințele nu-s numai mijloace de izbăvire, ci și de înălțare. Prin moartea Sa pe cruce, suferințele au pierdut caracterul de pedeapsă pentru păcat și au dobândit pe acela de mijloace pedagogice care duc la mântuire și fericire. E adevărat că noi oamenii ne izbăvim călcând pe urmele Domnului, adică trecând ca și El prin pățimiri și prin moarte, dar acestea nu mai sunt propriu zis o pedeapsă ci mijloace prin cari dobândim curățirea de păcat și intrarea în împărăția lui Dumnezeu. Suferința e o cruce, adică o suferință pentru triumful binelui. Cu adevărat, e mare taina aceasta a înțelepciunii și atotputerniciei divine, că în mâna proniatoare a lui Dumnezeu suferința devine instrument cu ajutorul căruia dobândim mântuirea și fericirea.

Potrivit tainice și înțeleptei orânduirii divine, noi oamenii obținem roadele mântuitoare ale jertfei de pe Golgota numai prin participarea personală la răstignirea cu Hristos, numai imitând jertfa Lui, ceea ce-i tot una cu ducerea împreună cu El a crucii. Drept urmare a acestei orânduirii, suferința devine nu numai mijloc de ispășire a păcatelor noastre personale ci și scară pe care ne urcăm la ceruri, iar purtarea crucii suferințelor cu vrednicie creștinească e identică cu dobândirea mântuirii și a fericirii. De aceea cuvintele Mântuitorului: »Cel ce vrea să vină după mine... să-și ia crucea în fiecare zi și să-mi urmeze mie« (Luca IX, 23), sunt nu numai o testare a adevărului că suferința e o condiție esențială a izbăvirii, ci și o chemare la purtarea crucii în vederea mântuirii și fericirii.

O cercetare a folosului duhovnicesc al suferințelor ne face și mai evident sensul și valoarea lor.

Suferința stimulează și susține poziția spre pocăință, trezindu-ne din somnul adânc al vieții păcătoase și îndreptându-ne gândul spre Dumnezeu. Căci precum unii pomi nu-și trimit la pământ roadele decât dacă-s scuturați puternic, tot așa unii oameni păcătoși nu se trezesc la viața nouă decât sguduți de suferințe și necazuri. Acest adevăr îl exprimă sf. Apostol Pavel prin cuvintele: Suferința produce »întristare după Dumnezeu«, care »aduce pocăință spre

mântuire« (II. Corint. 7, 10). Același adevăr îl mărturisesc în fond sentințe ca acestea: »Ochiul nu vede bine pe Dumnezeu decât prin lacrimi« (Hugo), sau: »Nenorocirea deschide sufletului lumini, pe care fericirea nu le poate vedea« (Lacordaire).

Suferința ne curăță de păcate. Precum aurul se curăță și purifică în cuptorul de foc, așa omul se spală de murdăria păcatului în baia de foc a suferințelor. În acest sens, sf. Scriptură afirmă cu privire la boala fizice următoarele: »Cine a suferit cu trupul, încetează de a mai păcătui« (I Petru, IV, 1); »Chiar dacă omul nostru cel din afară se strică, cel din lăuntru însă se înnoțește din zi în zi« (II. Corint. IV, 16). De aceea Fericitul Augustin privește suferințele pământești ca o izbăvire de condamnarea veșnică, spunând: O, Dumnezeu meu, pedepsește-mă și bate-mă aici, ca să nu mă pedepsești în veșnicie«.

Nu numai că ne face buni și miloși (omul care a suferit înțelege mai bine suferința semenului), ci suferința ne întărește în bine: »Orice certare în adevăr, pentru timpul de față, ne pare a fi nu spre bucurie, ci spre mâhnire, dar pe urmă aduce celor încercați cu ea roadă pașnică a dreptății« (Evrei XII, 11) sau: »Suferința aduce răbdare, răbdarea încercare și încercarea nădejde« (Rom. V, 3-4).

Suferințele sunt o condiție esențială a progresului moral al omului. Căci sub povara lor, omul e mereu nemulțumit de viața aceasta și-și îndreaptă mereu privirile spre ceruri. Totodată suferințele arată omului cât e de mic și de neputincios și prin aceasta îl fac smerit și mereu deschis spre primirea harului divin, care-l urcă pe scara desăvârșirii morale. Minunat sesizează acest adevăr următoarea sentință: »Lacrimile sunt mama virtuților. Nenorocirea este poteca bătăi care te înalță la cer« (Chateaubriand). Suferințele stimulează și promovează și progresul științific al omenirii. În această privință e de ajuns să observăm că progresul uimitor al științei medicale actuale, se datorește străduinții umane de a tămădui durerile și necazurile provocate de boale.

Prin suferințe, adică prin purtarea lor după pilda Mântuitorului, omul își agonisește vrednicie morală și merit în fața lui Dumnezeu. Cu cât mai greu e jugul crucii, cu atât mai strălucită e cununa pregătită de Tatăl ceresc pentru cei ce-l poartă. Căci: »Prin multe suferințe ni se cade nouă să intrăm întru împărăția lui Dumnezeu« (Fapte XIV, 22), iar sf. Apostol Pavel zice: »Suferința noastră, ușoară și de o clipă, ne agonisește nouă mai presus de orice măsură, mărire veșnică« (II. Corint. IV, 17). De aceea tot el spune în alt loc că nu sunt vrednice pățimiri vremii de acum să se asemene cu starea cea viitoare.

Dacă acesta-i rostul suferințelor, atunci trimiterea de necazuri asupra noastră însemnează că Dumnezeu ne iubește încă și ne chiamă spre izbăvire: »Fiul meu, nu nesocoti certarea Domnului, nici nu te descuraja, când ești muștrat de el; căci pe cine iubește Domnul îl ceartă, și biciuiește pe tot fiul pe care-l primește« (Evrei XII, 5-6). Vezi și Pilde III, 11-12. De aceea în toate suferințele ce s'au abătut asupra neamului nostru, trebuie să vedem o chemare a noastră spre Dumnezeu, o ispășire a greșelilor noastre și totodată o încercare a vredniciei noastre.

Indurarea suferințelor cu răbdare și nădejde, este chezașa biruinței și a învierii. În mijlocul necazurilor de azi, să ne luăm ca scut pavăza credinței și nădejdi în Dumnezeu, căci cine crede în El nu pierde și va do-

bândi viața veșnică (Cf. Ioan III, 15). Să urmărim, deci, pe Hristos nu numai până la frângerea pâinii, ci până la deșertarea paharului pătimilor Sale. Să avem credința și nădejdea învierii întru dreptate și adevăr a neamului nostru! Iisus a privit calvarul cu seninătate și răbdare. Să facem și noi la fel: Să privim în față dușmanul și să purtăm cu răbdare și nădejde cununa de spini ce-a pus-o pe fruntea neamului nostru. Căci din stropii noștri de sânge se va închea învierea românismului și pe capul batjocorit azi de vrăjmași vom purta cununa de lauri a biruinței. Lacrimile noastre de azi vor deveni mâine mărgăritarele de aur ale libertății și integrității. Atunci se vor adevăra cuvintele sf. Scripturi: »Vă veți întrista, dar întristarea voastră în bucurie se va schimba« (Ioan XVI, 20).

Preot Dr. CORNELIU SÂRBU

Pentru familia lui Nicolae Vonica

În urma apelului adresat Ostașilor Domnului într-un articol recent publicat în „Lumina Satelor” de dl Grigorie Oprisan pentru ajutorarea familiei rămase după fostul redactor al aceluși ziar, preotul Nicolae Vonica, subsemnatul sunt de părere că ostașii Domnului așa răzleși și împrăștiati cum sunt ei în toată țara, nu sunt în posibilitate de-a da un ajutor efectiv și imediat familiei văduvite, subsemnatul sunt de părere și fac apel la sentimentul dragostei frățești și a recunoștinții ce trebuie să o avem noi preoții față de un vrednic slujitor al altarului și frate al nostru și să contribuim noi preoții pentru ajutorarea familiei lui Nicolae Vonica cu câte 50 Lei din salariile noastre ca un prim și imediat ajutor, care să se rețină în luna viitoare la oficialul cassei arhiepiscopale.

Considerând apoi că preotul Nicolae Vonica a fost în timpul din urmă cel mai strădălnic și activ muncitor în opera de propagandă religioasă la „Lumina Satelor” și „Oastea Domnului”, apoi ca colaborator la „Revista Teologică” și „Telegraful Român”, preot credincios Domnului până la moarte, deci vrednic de toată recunoștința noastră și a bisericii, să contribuim și pe mai departe pentru familia lui cu o mică cotizație lunară de câte 25 Lei pe timp de 10 ani ca ajutor continuativ — o mică penziune dela noi — care să o poată ridica lunar dela Casa arhiepiscopale. Fac apel la bunăvoința preoților, cât și a autorității noastre bisericești să-mi primească propunerea cu aprobare și astfel, »purtând unul altuia sarcinile«, să ne arătăm vrednici de slujba care o purtăm.

Iuliu Moldovan
paroh în Laslaul-român

Consiliul preoțesc Il Vorumloc, prot. Medias, s'a întrunit în 12 Sept. în parohia Copsa-Mică; preoții cercului au slujit în sobor sf. Liturghie ascultată de mulțimea credincioșilor cărora le-a predicat Pr. I. Moraru din Vorumloc. După masă, împreună cu P. C. Protopop I. Crăciun, am înălțat rugăciuni pentru ostașii de pe câmpul de luptă.

A conferențiat Pr. N. Bălăban dela Ighisul-Nou despre „Creștinism și Bolșevism” arătând pe înțelesul tuturor fundamentalele trăsături: ale bolșevismului, ura și răsunarea, — ale creștinismului, iubirea și iertarea.

Rugăciunea și cuvântarea P. C. Prof. I. Crăciun au impresionat adânc ascultătorii, îndemnați să păzească toate câte li s'au spus și să stăruie în rugăciune și în cercetarea sfintei bisericl, pentru a trece și peste încercările grele ale zilelor de azi.

Pr Z. R.

Tăcere, unire și muncă:
prin aceasta vom învinge.

RAPORT

asupra activității științifice, didactice și de organizator a Preotului Dr. Haralambie Cojocariu, alcătuit de Comisiunea instituită pentru chemarea prin numirea ca titular a unui profesor la catedra vacantă de Istoria Bisericii universale și Patologie dela Academia teologică „Andreiană” din Sibiu, conform art. 15, 2 al Regul. acelei Academii, Comisie ce și-a ținut ședințele la 16 și 17 August 1943.

Comisiunea, cercetând activitatea Preotului Dr. Haralambie Cojocariu, a constat următoarele:

I. Studiile de specializare în domeniul Istoriei bisericești:

Păr. Haralambie Cojocariu, născut la anul 1906 din părinți creștini, români ortodocși Ioan St. Cojocariu și Stanca în comuna Țăța jud. Dâmbovița, este licențiat (1934) și doctor al Facultății de Teologie din Chișinău (1940).

C. Sa a urmat în 1936 studii de Istoria Bisericii universale la Universitatea din Strasburg cu prof. Emile Aman și prof. Strohl, în 1938-39 la Berlin cu prof. Hanz Lietzman, H. Opitz și E. Seeberg.

II. Activitatea științifică:

Păr. H. Cojocariu a tipărit până în prezent următoarele lucrări:

1. Noțiunea de Biserică la sf. Apostol Pavel, Chișinău 1935.

2. Este primatul lui Petru un privilegiu de drept divin după Noul Testament, Sibiu 1940, lucrare de doctorat în sf. teologie la Facultatea de teologie din Chișinău, amplificată și izestrată cu o foarte bogată bibliografie și sarguincios aparat critic.

3. La originile exegezei catolice a textului matean „Tu ești Petru”, Sibiu 1941.

4. Petru Maior și primatul lui Petru, în Omagiu I. P. Sf. Dr. Nicolae Bălan, Mitrop. Ardealului, Sibiu 1940.

5. Diferite articole, recenzii și cronici, publicate de revista Biserica Ortodoxă română, Raze de lumină, Luminătorul, Misionarul, Revista Teologică.

Aceste lucrări dovedesc o evidentă și continuă preocupare științifică în domeniul teologiei, ca și o predilecție pentru știința istoriei bisericești universale. În special se distinge lucrarea de sub Nr. 2, în care problema exegetic-canonice a primatului papal este expusă și în evoluția ei în timp. Cum sunt trecute în revistă în această lucrare păreri și afirmații ale Sf. Părinți din primele patru secole creștine, lucrarea este și din domeniul patrologiei.

Având în vedere activitatea de până acum a Păr. Dr. Haralambie Cojocariu, CSA promite a fi un element pregătit pentru specialitatea de Istoria Bisericii universale și Patologie.

III. Activitatea didactică:

1. A funcționat ca profesor suplinitor de științe religioase la Seminarul din Ismail 1932-34.

2. A funcționat ca asistent la Facultatea de Teologie din Chișinău (1937-41) și București (din 1941 până în prezent)

IV. Activitatea de organizator:

Spiritul de organizare și l-a manifestat în calitate de diacon-prefect de studii la internatul teologic din Chișinău în anii 1935-31.

Pe baza activității expusă în acest raport și a faptului că întrunește condițiile din art. 15, 1-a, din Regulamentul Academiei teologice „Andreiană”, Comisiunea propune chemarea prin numirea ca titular a Păr. Dr. Haralambie Cojocariu la catedra de Istoria Bisericii universale și Patologie dela Academia teologică „Andreiană” din Sibiu.

Având în vedere că susnumitul face parte din cadrele corpului didactic universitar, Comisiunea constată că nu este cazul de-a fi supus și unei probe didactice.

Sibiu, 17 August, 1943.

Președinte:

NICOLAE

Arhiepiscop și Mitropolit

Membri:

Prof. Dr. V. Șesan
Dr. D. Stăniloae
Prof. Dr. Terchiță
Prof. Dr. N. Neaga

RAPORT

asupra activității științifice, didactice și de organizator a Preotului Dr. Isidor Todoran, alcătuit de Comisiunea instituită pentru chemarea prin numirea ca titular a unui profesor la catedra vacantă de Apologetică și Sociologie dela Academia teologică „Andreiană” din Sibiu, acelor acad. 15, 21, și Reglementului acelei Academii, Comisie ce și-a ținut ședințele la 20 și 27 August 1943.

Comisiunea, cercetând activitatea P. C. Sale Pr. Dr. Isidor Todoran, a constatat următoarele:

I. Studiile în domeniul teologiei și al Apologeticii și Sociologiei:

P. C. Pr. Dr. Isidor Todoran, născut în anul 1906 din părinți creștini, români ortodocși, David și Floarea, com. Ibănești, jud. Mureș, este licențiat în teologie al Facultății de teologie din Chișinău și licențiat în filosofie al Facultății de Litere și filosofie din Cluj [anul 1930] și doctor în teologie al Facultății de Teologie din Chișinău [anul 1936] și doctor în filosofie al Universității din Cluj—Sibiu [anul 1942], în specialitatea Sociologie.

A făcut studii de specializare în Apologetică pe lângă dl prof. univ. Ioan G. Savin la Facultatea de Teologie din Chișinău.

II. Activitatea științifică:

1. Problema cauzalității în argumentul cosmologic, Cluj 1935.

2. Argumentul teleologic, introducere, Cluj 1940.

3. Bazele axiologice ale binelui, Sibiu 1942.

4. Transmisibilitatea răului, Sibiu 1942.

5. Filosofia religioasă a lui Nicolae Berdiaef, Sibiu 1943.

Toate aceste lucrări dovedesc o maturitate de gândire în ce privește problemele teologice și o vastă orientare critică în problemele filosofice. În special Problema cauzalității ca bază a argumentului cosmologic a adus serioase contribuții originale care l-a impus ca cugetător de manieră proprie fiind citat de diferiți scriitori teologi și filosofi. Activitatea de până acum a Părintelui Is. Todoran deschide frumose perspective asupra activității la catedra pentru care a fost chemat, iar pentru Sociologie îl indică atât ultima lucrare: Bazele axiologice ale binelui, cât și faptul că între anii 1940—1943 a funcționat ca utilizat la catedra—Sibiu.

Problema religioasă în Rusia Sovietică

În urma unei acord între conducătorul Rusiei Sovietice și mitropolitul Moscovei, Leningradului și Kievului, mitropolitul Sergie al Moscovei a fost ales de o adunare bisericească patriarh al Rusiei din 12 Septembrie. De prezent se afla în vizită la Moscova arhiepiscopul anglican de York și arhiepiscopul catolic de New-York monseniorul Spellmann.

Timpu vă arată dacă în dosul acestor știri se ascund evenimente serioase.

III. Activitate didactică.

1. A funcționat ca profesor secundar de Religie și filosofie în Cluj între anii 1929 până la 1 Sept. 1936, la liceul Dr. Anghelescu-Cluj [ulterior: Liceul de băieți Nr. 2] și la Liceul de fete „Principesa Ileana” din Cluj.

2. A fost profesor suplinitor la Academia teologică din Oradea de filosofie creștină și pedagogie în anul 1936 până la 1 Sept. 1937, iar ca titular din Septembrie 1937—1938.

3. A funcționat ca profesor titular de Apologetică și dogmatică la Academia teologică din Cluj între anii 1938—1939—1940.

4. Dela 1940 funcționează ca utilizat pe lângă catedra de Sociologie dela Universitatea din Cluj-Sibiu.

IV. Activitatea de organizator:

Calitățile de conducător și organizator pe teren educativ și le-a dovedit ca duhovnic al studenților dela Academia teologică din Oradea între anii 1936—1937.

Pe baza titlurilor și a activității de mai sus și a faptului că îndeplinește condițiile din art. 15,1 din Regulamentul Academiei teologice „Andreiană”, Comisiunea propune chemarea prin numirea ca titular a Păr. Dr. I. Todoran la catedra de Apologetică și Sociologie la Academia teologică „Andreiană”.

Având în vedere că susnumitul face parte din cadrele corpului didactic universitar, comisiunea constată că nu este cazul de-a fi supus și unei probe didactice.

Sibiu, 27 August 1943.

Președinte:

NICOLAE

Arhiepiscop și Mitropolit

Membru:

Ioan Gh. Savin
Dr. D. Stăniloae
Dr. N. Terchilă
Prof. Dr. N. Neaga

Bibliografie

Dumitru Isac: Lucian Blaga și Marele Anonim. In „Symposion”, Seria II: Anul III. București, Iunie 1943, p. 25—48.

De o vreme, iunie 1943, p. 25—48. Deosebi, din privirile critice serioase și juste aruncate asupra sistemului filozofic blagian, îi reșează și evidențiază din ce în ce mai mult insuficiențele. Cu alte cuvinte, se face mereu lumină în jurul tezelor inadmisibile ale dlui Blaga. Acesta-i cazul studiului cu titlul de mai sus, în care studiul se pune unei critici filozofice conceptul fundamental al sistemului blagian, și anume acela de „Mare Anonim”.

După ce da cetitorilor unele lămuriri prealabile, dl D. Isac arată cum se plasează metafizica dlui L. B. față de gândirea occidentală, subliniind faptul că se poate stabili — dacă nu de influență masivă — cu toată siguranța o clară analogie de poziții ideologice disparate, rezultată din certe împrumuturi de elemente speculative aparținătoare sistemelor consacrate în istoria filosofiei. Ca atare, „în opera lui Lucian Blaga se găsește istoria filosofiei”. Așa în ce privește subiectivitatea absolută a cunoașterii omenești. „gândirea lui Blaga muștește aici de influență apuseană” (p. 28). De asemenea Marele Anonim „nu aparține lui Blaga... decât prin conținutul nou pe care îl dă... El nu este concept original din privim poziția în cadrul metafizicii și determinării sale generale...” (p. 29). Schițând apoi trăsăturile de bază ale Marelui Anonim și funcțiunile ce le îndeplinește ca punct central al metafizicii blagiene, autorul semnălează unele curiozități ale cugetării lui Blaga (vezi pag. 31) și constată cu surpriză că în partea privitoare la subiectivitatea cunoașterii „autorul ei se plimbă pe o proprietate străină cu ferma convingere că n'a depășit cu nimic hotărul bunurilor sale”. (p. 32). Mai departe arată că ideea unei existențe a omului într'un orizont saturat de mister, este susceptibilă de a fi plasată foarte aproape de concepția kantiană a lucrului în sine. (p. 32 sq). În această privință, „Toate încheieturile și concluziunile ultime ale gândirii lui Lucian Blaga arată o substanțială similaritate de poziție speuleriană... Deosebirea este cu siguranță aceasta: că pentru Kant misterul transcendentilor nu era un obiect al sensibilității artistice cum este ea pentru Blaga, ci era un obiect al unei încercări de cunoaștere științifică” (p. 33). Aceasta deosebire se datorează faptului că la dl L. Blaga spiritul filozofic a făcut-o însemnată con-

cesiune structurii de artist a personalității d-sale, ceea ce nu se poate admite în filosofie.

După aceste observații și consideratii preliminare, foarte concludente și semnificative în ceea ce privește originalitatea și metoda folosite de dl L. Blaga, autorul trece la o privire mai amănunțită a conceptului de „Mare Anonim”, semnaland poziția critică pe care acesta o define în ansamblul sistemului blagian. Cercetările sale îl duc la concluzia: „Teoria Marelui Anonim se delimitează: Teoria Marelui Anonim se delimitează înșiși, ca o construcție măestrată dar pur verbală, fără nici o semnificație transcendentă” (p. 23). „Marele Anonim... este un termen metaforic pentru un insondabil mister. Și obiectia fundamentală ce o aducem lui Blaga constă în afirmarea că nu e treaba filosofiei să confirmarea că metafizica...” (p. 44). „Teoria Marelui Anonim ne apare o construcție cu totul arbitrară și în flagrantă contradicție cu ideea de cenzură transcendentă”. (p. 46). În consecință, „Marele Anonim devine punctul dramatic al gândirii lui Blaga deoarece se instalează ca un focar de contradicție în sistemului”. În fine, autorul încheie cu observația foarte justă: „...filosofia lui Blaga este o operă de artă clădită din material filozofic, în aceasta constă toată tărnia și slăbiciunea ei”. (p. 48).

Ceea ce cerește atenția — în cursul lecturii ce cucerește atenția — autorului până la identitate de fond — constatările, aprecierile și concluziile autorului cu acelea ale Păr. D. Stăniloae care vizează aceleași încheieturi ale sistemului blagian, în studiul: Poziția dlui Lucian Blaga față de Creștinism și Ortodoxie (pentru verificarea trimitem de o excepție la paginile 20—24 și 66—69!) Să nu fie oare aceasta încă o dovadă că teologii cari au criticat sistemul dlui L. Blaga, nu s „minți încălcate” și nici nu desfigurează fondul sistemului blagian, și că pentru a scăpa de critică, dl L. Blaga trebuie să-și revizuiască fără cruțare sistemul. C. S.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu.

Duminea la 19 Septembrie 1943, servesc: Protop. Mihail Neagu, prof. Aurel Nanu și Dr. Nicolae Terchilă, diacon: Ioan Circov și Simlon Macarie. Predică prof. Aurel Nanu. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4 preotul Nicolae Constantin dela parohia Sibiu-Lazaret.

Cel care vorbește vinde, cel care tace cumpără

Copilul își cerea merindea spirituală din fiecare seară și nu era chip să scap de el. Nu voia să abdice cu nici-un preț.

— Văd că nu pot să scap de tine, ied neastâmpărat. Am să-ți spun atunci o poveste nouă. Am să-ți spun poveste, ierburilor amare.

— Povestea ierburilor amare? Ierburile acelea care vindecă ranele sufletului? Ierburile acelea care cresc numai în locurile udate de roua cerului? Ierburile acelea pe care nu le poate găsi decât omul care are o mare credință în Dumnezeu, trebuind să treacă prin apă și prin foc, înainte de a ajunge la ele?

— Da, copilul meu. Am să-ți spun povestea acestor ierburilor. E vorba în această poveste despre un copil în care Dumnezeu a pus duhul adevărului, care avea să-l ducă pe ultima scară a dimineții. Dar copilul n'a putut ajunge pe ultimul metrez de lumină, căci după ce s'a făcut mare, diavolul a suflat răutata asupra lui și a sfîns duhul din el. Dar, iedule, povestea aceasta nu-i pentru tine. Tu ești prea mic ca să te port pe drumul ierburilor amare.

— Nu, protestă copilul vehement. Vreau să merg cu tine în țarina ierburilor amare.

— Bine, iedule. Facă-se voia ta. Fă semnul crucii și spune „Doamne-ajută”.

FOIȘOARA

A fost numai o dimineată.

(Sfârșit)

V. Sămărtineanu

[Fragment din volumul „Am căutat ierburile amare”].

— Dar, ce ai la mâna stângă, mă întrebă el mirat?

— Un fleac în fabrică, iedule. M'am lovit cu ciocanul în fabrică. O rană care se vindecă ușor. Măine va fi vindecată.

— Așa de ușor se vindecă ranele acestea, — întrebă din nou copilul, turnându-mi apă în palme să mă spal?

— Se vindecă ușor, Dănuțule. Dimineată vreau care să merg la lucru. Dar sunt rane care se vindecă mai greu.

— Ce fel de rane?

— Ranele sufletului, Kîdule. Le vei cunoaște și tu când vei fi mai mare. Dar Dumnezeu îți le va închide la vreme.

— Cu ce se tămăduesc aceste rane sufletului?

— Cu seva ierburilor amare. Numai cu seva ierburilor amare, iedule.

— Cu ierburilor amare, întrebă din nou copilul din ce în ce mai intrigat? Ce sunt aceste ierburile amare, — insistă el curios?

— Sunt niște ierburile rare. Ele cresc numai în locurile udate de roua cerului.

— Sunt niște ierburile care cresc numai în locurile udate de roua cerului, repetă copilul din ce în ce mai mirat? Și le poate găsi orice om care le caută?

— Da, le poate găsi orice om care le caută. Dar omul acesta trebuie să albă credință mare în Dumnezeu și trebuie să treacă prin apă și prin foc mai înainte de a ajunge la aceste ierburile.

Tu le-ai căutat vreodată, Unchiule Geo, — sfârși întrebătorul copilul?

— Le-am căutat și le mai caut și astăzi încă. Drumul vieții mele duce spre ierburile aceste amare.

Drumul ierburilor mele amare! Urçușul acesta trudnic spre Dumnezeu, spre odihnă! Venisem din fabrică cu o rană adâncă în suflet și simțeam o mare nevoie lăuntrică în seara aceea să spu cuiva povestea ierburilor mele amare. Să mă spovedesc, să-i împărtășesc toate durerile mele sufletului. Cât e de mare lumea aceasta, Doamne, și nol cât suntem de singuri! Cul să-i spu sbruciumul meu sufletesc? Ar putea copilul acesta să înțeleagă ceva, dacă l-aș face confidentul tăvelor mele sufletului? Nu i-aș stânjeni în suflet veninul scepticismului? N'aș săvârși o imprudență, o faptă ilicită? N'aș stinge

duhul din el cu povestea ierburilor mele amare? Nu i-aș tulbura visurile în noaptea aceasta, cu vedenii urâte, dacă l-aș adormi pe genunchii mei cu brațele pline de ierburile amare? Nu i-aș presăra pe suflet tă-măla acestor ierburilor? Nu i-aș anticipa destinul? Nu i-aș deschide prea de vreme ochii spre fața plină de dureri a vieții? Să încerc cu el seara aceasta un salt transcendent, purtându-l pe drumul ierburilor amare? În fiecare seară mă așteaptă cu drag acasă și în fiecare seară sunt dator să-l spun o poveste. Ce poveste să spun în seara aceasta? După cină, se lipi de mine:

— O poveste, unchiule Geo.

— Nu mai știu nicio poveste, iedule.

— Nu mă minți, unchiule Geo, Nu fi ingrati. Tu știi atâtea povești frumoase.

— Nu mai știu nici-una, încercă din nou să mă eschivez.

— Are să-ți pară rău, unchiule Geo, stăruia copilul rugător. Dacă nu-mi spui în seara aceasta povestea, mă neam să-ți mai torn apă și n'am să-ți mai dau sticla de bere. Dinte pentru dinte.

— Ei, bine. Vrei să-ți spun povestea lui Făt-Frumos din lacrimă, — ispiți eu o nouă stratagemă de a mă sustrage dela această datorie.

— Nu. Pe aceasta mi-ai spus-o, spune-mi o poveste nouă.

INFORMAȚIUNI

Frumos dar. Intelectuali ruși din Odesa au remis dnei *Alexandrina Gr. Cantacuzino* icone vechi de o rară frumusețe, — reprezentând pe Maica Domnului și Iisus Hristos, — în semn de recunoștință a cetățenilor odeseeni, pentru organizarea asistenței lor, pentru înființarea liceului de fete de la Odesa, și restaurarea bisericilor din mai multe comune ale Transnistriei, pe care le-a înzestrat cu odăjdiile trebuitoare.

Faptă creștinească. La o nuntă țărănească celebrată în Mihăleni, prof. Zarand, în 22 August 1943, între nuntași se aflau și rude de ale miresei din alte comune, cari vizitându-ne noua biserică — gata numai în roșu, — atât de mult li-a plăcut frumusețea ei, încât Dobra Miron din Băița a dăruit 500 Lei și Iovan Solomon cu Abrudean Lazăr din Cănelul de sus câte 100 Lei unul. Bunul Dumnezeu să le răsplătească creștineasca faptă. — Pr. *Miron Popovici*.

CĂRȚI ȘI REVISTE

O lege votată în dieta transilvană din Cluj-1842, — de *I. Lupaș*, membru al Academiei Române. — Comunicare făcută în ședința publică de la 22 Ianuarie 1943 apărută în Memorile secțiunii istorice, București, 1943, pg. 44, Lei 80 — Lucrarea este o documentată contribuție pentru a cunoaște cât mai temeinic „munca de Sisif” a maghiarizării forțate, de care s'a ocupat și dieta transilvană în ședința de la 31 Ianuarie 1842, votând opt articole în acest sens.

Mierea și foloasele ei ca hrană, medicament și în gospodărie, de Fr. Gh. *N. Dumitrescu-Bistrița*. București Tip. Cărilor Bisericești, 1943. Broșură de 63 pg. Lei 90 — Autorul, unul dintre cei mai activi lucrători pe tărâmul culturii poporului, a adunat, în broșura de față, o bună parte din cercetările făcute până acum despre binefacerile mierei ca hrană și medicament. Cartea păr. Dumitrescu, de la Bistrița din Mehedintzi, stă la îndemâna celor ce vor să se încredințeze de aceste binefaceri.

Convocare

În înțelesul art. 22 din Statute se convoacă membrii „Asociației pentru literatură română și cultura poporului român — Astra” la Adunarea generală ce se va ține în 25 și 26 Septembrie 1943, în Sibiu.

Încălecăm pe calul năzdrăvan. Pornim în galop sălbatic spre țarina ierburilor amare.
— Spre țarina ierburilor amare, jubilează copilul!
— Așează-te bine în șea și prinde și tu de frâu. Vom zbura ca vântul.
— Ca gândul, completează copilul, cu inima palpitând de bucurie.
— Să nu te sperie ropotul și scântelele copitelor. Vom trece prin apă și prin foc. Peste genuni.
— Vom întinde punți peste hauri, erupe copilul patetic.
— Vom escalada munți înalți și vom coborî pante abrupte. Luăm cu noi buzduganul, căci ne vom lupta cu balauri și cu șmei.
— Dar cu Muma-Pădurii, întrerupse ciscumspect copilul?
— Și cu Muma-Pădurii. Să nu uităm peria, goliada și greșia. I le vom arunca în cale.
— Să mănânce pădurii, să soarbă lacuri, să roadă dealuri bătrâna blestemată, — se încrunță copilul.
— Și să nu ne ajungă. Măine în zorii zilei vom fi la locurile udate de roua cerului, în țarina ierburilor amare.
— În țarina ierburilor amare, în locurile jinduite de sufletele noastre.

Această adunare va avea numai un caracter administrativ.

Sămbătă, 25 Septembrie 1943, în sala cea mare a Prefecturii județului: Ora 16: Ședința reprezentanților despărțămîntelor, cu următoarele 2 referate:

1. Organizarea Cercului cultural, Referent: *Dr. Octavian Lupaș*, secretarul desp. central județean Arad;

2. Contribuția „Astre” la propășirea noastră culturală. Referent: *Dr. Gheorghe Dragoș*, prof. Brașov. —

Duminică, 26 Septembrie 1943, în sala cea mare a Prefecturii județului la ora 11: Ședința l-a cu prezentarea raportului general al comitetului central, alegerea comisiunilor pentru examinarea raportului general.

Ora 12: Ședința II-a, cu rapoartele comisiunilor.

Nr. 10569/1943 Ep.

Publicațiune

Consiliul Arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu dă în întreprindere executarea lucrărilor de racordare la canal a scurgerii apelor de pe acoperișul bisericii Catedrale ortodoxe din Sibiu, precum și refacerea pardoselii din jurul bisericii.

Reflecții la executarea acestor lucrări vor înainta oferte în scris până la 5 Octombrie 1943 la Consiliul arhiepiscopesc ort. în Sibiu, unde se pot vedea zilnic planurile și condițiile, și se dau informații.

Ofertele vor fi însoțite de garanția de 5%, asupra valorii lucrării, în numerar sau efecte de Stat.

Sibiu, 17 Septembrie 1943.

Consiliul Arhiepiscopesc
ortodox român

Nr. 9987/1943

Concurs

Pentru suplinirea catedrelor de limba română română și geografie de la Șc. norm. de băieți „A. Șaguna” din Sibiu se publică concurs cu termen de 15 zile de la prima apariție în Telegraful Român.

Cei ce doresc să suplimenteze în cursul anului școlar 1843-44 una din aceste catedre, vor înainta cerere, însoțită de toate actele necesare, pentru numiri în învățământul secundar, Consiliul Arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu.

Sibiu, 15 Sept. 1943.

Consiliul Arhiepiscopesc

— Vom căuta seva ierburilor amare care vindecă ranele sufletești. O vom ascunde în camera inimilor noastre și ne vom întoarce acasă cu frunțile rourate de harul lui Dumnezeu, cu sufletele miruite de lumina veșniciei.

— Ne vom întoarce acasă cu frunțile rourate de harul lui Dumnezeu..

— Inșiră-te mărgărite..
— Inșiră-te mărgărite..

Erwin Liek:

Minunea în terapeutică

Considerații finale

[urmăre]

Traducere de MIHAIL MĂRGINEANU

Nu are cumva dreptate Dingler, când își întitulează cunoscuta carte: „Prăbușirea științei” (Der Zusammenbruch der Wissenschaft)? Afirm că nu știința suferă prăbușire, ci numai noțiunea actuală de „știință”. Toate noțiunile noastre își modifică în decursul vremurilor conținutul.

„Înainte de toate ne-am dat seamă de caracterul, capricios ca să nu zic de slăbiciunea omenească, al sistemului nostru de noțiuni. Noțiunile sunt ființe ale noastre, sunt creații ale fantaziei. E inutil să le căutăm în natură. Legile naturii sunt rapor-

Publicare de licitație

Consiliul parohial al parohiei *Oprea-Cârțoara*, jud. Făgăraș, dă prin licitație publică verbală, pe ziua de 26 Septembrie 1943, ora 1 d. m. 53 bucăți grinzi de brad, lungi de 8-10 m., grosime 17/17 cm.

Informații se dau la oficiul parohial.

Pr. *Ilarie Budac*

Nr. 6043-943 (62) 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III *Colun*, din protopopiatul *Avrig*, se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima apariție în Telegraful Român.

Veniturile împreună cu acest post sunt:

1. Salar de la Stat.
2. Stola uzitată în parohie.
3. Casă parohială.
4. 8 $\frac{1}{2}$ jug. pământ arător [f. bus]
5. 2 sorti de lemne în pădure, ransportate de parohieni.

Cererile de concurs, însoțite de toate actele necesare și de încuviințarea de candidare de la *I. P. S. Mitropolit* se vor înainta în termen Of. protopopesc *Avrig*.

Concurenții se vor prezenta cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc într-o Duminică sau sârbătoare în biserică, spre a face cunoștință cu poporul.

Of. protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial.

Colun, 20 Aprilie 1943.

Pr. *A. Radu*
adm. protopopesc

Nr. 531-943 (64) 1-3

Concurs

Pentru întregirea postului al II-lea de cântăreț bisericesc, la parohia ort. rom. *Brașovul-vechiu*, se publică concurs, cu termen de 30 zile, de la întâia publicare în Telegraful Român.

Veniturile împreună cu acest post:

1. Până la bugetarea salariului de la Stat, salar lunar de 2000 Lei de la parohie.
2. Locuință în natură, și anume: două camere.
3. Venite locale.

Concurenții își vor înainta cererile, însoțite de diploma de cântăreț bisericesc.

turi mai mult sau mai puțin potrivite între aceste noțiuni create, a căror stabilire va rămânea totdeauna o acțiune creatoare, o capodoperă, la care fizicianul adaugă mai târziu știința. Că și noțiunea de timp aparține la aceste creaturi libere ale fantaziei omenești, a devenit de un sfert de veac evident pentru știință, după ce Kant și Mach au avut o vedere clară asupra acestui fapt” (Lämmel).

Nu este aceasta concepția lui Göthe? „Cea mai demnă interpretare a naturii este arta”.

Să ne întoarcem la medicină. Sufletul descoperit din nou și înțelesul cu înțelesul recunoscut ca atare, a devenit un balast greu pentru multe domenii ale medicinei științifice. Fără suflet am avea, se zice, mai multă comoditate. Nu ar trebui să ne gândim atâta. Recunoașterea sufletului însă a îndepărtat din medicina științifică baza sigură. Noi chirurgii de ex., sprijinindu-ne mai ales pe tehnică, am recunoscut numai cu greu, că cele mai multe lucruri, pe care le numărăm și le măsurăm (puls, temperatură, respirație, presiunea sângelui, secreția stomacului, a rinichilor etc. ba chiar și situația unor organe, de ex. a stomacului, în general funcțiunea mușchilor netezi), sunt supuse în mare măsură influenței stărilor sufletești. Aceasta nu înseamnă nicidecum dispreț

cesc de la școala de cântăreți „Dim. Cunțan” din Sibiu și de alte acte recomandatoare, Consiliului parohial al bisericii sf. Adormirii din Brașovul-vechiu, strada Bisericii române Nr. 37, [Casa culturală, etaj I] și se vor prezenta la biserică pentru a-și arăta dexterezitatea în tipic și cântările bisericesti.

Protopop Aurel Nistor Ioan Bratu
adm. par. președinte secretar

Văzut:

Dr. *N. Stinghie*
Adm. Prof.

Oficiul protopopesc ort.-român al Târnavelor

Nr. 255-943 (61) 1-3

Concurs

Pentru întregirea postului de diacon secretar protopopesc în *Târnaveni*, pentru slujbele bisericesti, catehizații la toate școlile și lucrări de birou.

Termenul de concurs este de 30 zile de la prima publicare în Telegraful Român.

Întregirea se va face prin numire de către *I. P. Sf. Stăpân*, la propunerea *P. V. C.*

Veniturile împreună cu acest post sunt:

1. Salarul de la Stat;
2. Locuință în casa evreească (*Dr. Sved*) primită de la *C. N. R.* Atât chiria cât și încălzitul și luminatul acestei locuințe, vor fi plătite de protopopiat și parohie, în părți egale;
3. Remunerațiile legale de la catehizația în gimnaziile de Stat și cele 2 școli de tucenici, circa 6500 Lei lunar;
4. Folosirea ecleiiei de 10 jug. din comuna *Felša*.

Cererile de concurs cu anexele legale se vor trimite *P. V. C. Arhiep. din Sibiu*.

Târnaveni, la 20 August 1943.
Oficiul protopopesc al Târnavelor, în înțelegere cu consiliul protopopesc și parohial.

Gheorghe Opreanu
protopop

Nr. 8071/1943.

Comunicare

Se aduce la cunoștință, că erezii rămăși după văduva preteasă *Maria Holerga*, decedată la 23 Iulie 1943, soția decedatului preot pensionat *Teofil Holerga* din *Axente-Sever (Frăuța)*, în baza Ș-ului 5 din regulamentul fondului de ajutorare preoțesc au ridicat de la *Casa Arhiepiscopozană din Sibiu*, ajutorul de înmormântare statutar în sumă de Lei 20.000.

Sibiu, din ședința secției economice, a Consiliului arhiepiscopesc, ținută la 19 Iulie 1943.

pentru metodele noastre diagnostice, dar e clar că ceva viu nu poate fi recunoscut decât de o ființă vie. Câte lucrări ar fi rămase nescrise, câte operațiuni nu s'ar fi inventat, dacă am fi știut aceasta mai de vreme!

John Hunter (1728-93), cel mai de seamă chirurg, anatom, biolog și patalog al timpului său, a spus studenților: „Ultima parte a chirurgiei, operația, înseamnă un regres în arta de a vindeca. Par'că ar fi un sălbatic înarmat ce-ar căuta să obțină prin forță, ceea ce omul civilizât ar obține cu istețimea”.

Medicina a devenit, ca și fizica, relativă. Dar dacă cercetătorul exact a pierdut în siguranța rezultatelor sale, medicul a câștigat pe de altă parte foarte mult. Și acesta cred că este cel mai mare succes în transformarea ei de astăzi: medicul, care cunoștea și putea multe, a devenit din nou artist, medicina a devenit din nou arta de a vindeca. Ca să fim mai sinceri, suntem pe cale să ajungem acolo.

„Astfel se va întoarce și medicina la arta de a vindeca, evitând drumul greșit al filosofiei naturii. Deocamdată mai e robii de gândirea rațională, rațiunea ezită să recunoască iraționalul. Dar ceea ce unii au practicat demult și se recunoaște astăzi în măsură tot mai mare, anume că teoria anatomică singură nu duce la ființă, că nu poate și trebuie să fie decât mijloc, este un câștig” (*Elze*).

(Va urma.)